

Förslag

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade.

PARTER: Stockholms läns landsting genom Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, organisationsnummer 232100-0016 och XXXX kommun organisationsnummer 000000-0000.

GILTIGHETSTID: Överenskommelsen börjar gälla från parternas undertecknande, dock tidigast 2011-XX-XX och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte	2
2. Personkretsen för uppsökande verksamhet	2
3. Landstingets och kommunens ansvar	3
3.1 Landstingets ansvar	3
3.2 Kommunens ansvar	4
4. Uppföljning	5
5. Revidering	5
6. Uppsägning och omförhandling	5
Bilagor	6

1. Inledning och syfte

Syftet med överenskommelsen är att förtydliga det för landsting och kommun gemensamma ansvaret för uppsökande verksamhet (munhälsobedömning och munvårdsutbildning). Den uppsökande verksamheten ingår som en del i tandvårdsstödet för vissa äldre och funktionshindrade, som infördes den 1 januari 1999. Den berättigade ska få minimerat besvär från tänder och munslemhinna, bibehålla relevant tuggförmåga och utseende. Munhälsotillståndet ska inte försämma allmäntillståndet och inte ge upphov till utökad omvårdnadsbehov.

Grunden för denna överenskommelse utgörs av:

- Tandvårdslag (1985:125)
- Tandvårdsförordning (1998:1338)
- Svenska Kommunförbundets cirkulär och skrivelser (1998:209)
”Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård för äldre och funktionshindrade m.fl.”
- Socialstyrelsens meddelandeblad 2004 *”Vägledning för landstingens särskilda tandvårdsstöd enligt tandvårdslag och tandvårdsförordning samt samverkan mellan kommuner primärvård och tandvård”*
- Sveriges kommuner och landsting, cirkulär 07:39 *”Munvård för äldre och funktionshindrade”*

2. Personkretsen för uppsökande verksamhet

Personkretsen omfattar de personer som:

- kommunen har hälso-och sjukvårdsansvar för enligt 18 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och som har ett varaktigt¹ behov av omfattande² vård- och omsorgsinsatser,
- får varaktig och omfattande hemsjukvård,
- omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
- bor i egen bostad (ordinärt boende) och har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser.

---

¹ Med varaktighet menas ett behov som förväntas kvarstå minst ett år.

² Med omfattande vård- och omsorgsinsatser menas personlig omvårdnad under större delen av dygnet dvs. minst 3 ggr/dygn samt tillsyn under natten.

3. Landstingets och kommunens ansvar

3.1 Landstingets ansvar

Landstinget tillhandahåller vårdgivare som utför uppsökande verksamhet. Uppdraget omfattar munhälsobedömning, individuell rådgivning samt erbjudande om eventuell nödvändig tandvård³. I uppdraget ingår även munvårdsutbildning och handledning till vård- och omsorgspersonal om daglig munvård.

Personal som arbetar med vård och omsorg till de personer som omfattas av uppsökande verksamhet, ska varje år erhålla lärarledd utbildning om munvård och dess betydelse för mun- och allmänhälsan. Utbildningen ska ge vård- och omsorgspersonalen motivation och teoretisk/praktisk kunskap så att munvården blir en självklar del av hela vården.

Vidare ska landstinget ansvara för att:

- informera kommunen och vårdgivaren om regler och riktlinjer för uppsökande verksamhet,
- utse landstingets kontaktperson för dessa frågor gentemot varje kommun,
- till varje kommun anvisa de vårdgivare som ska genomföra den uppsökande verksamheten,
- tillhandahålla munvårdskort som är ett samverkans- och kommunikationsdokument mellan vård- och omsorgspersonal och vårdgivaren,
- tillhandahålla vårdgivare som ska planera uppsökande verksamhet tillsammans med ansvarig för vård- och omsorgsverksamhet,
- vid behov vidta åtgärder gentemot vårdgivare i de fall uppsökande verksamhet inte fungerar på avsett och avtalat sätt.

---

³ För den nödvändiga tandvården gäller fritt val av vårdgivare. För den som har munhälsobedömts och som har behov av nödvändig tandvård men som saknar vårdgivare ska den vårdgivare som utfört munhälsobedömningen erbjuda sig att utföra vården i egen regi eller remittera till annan vårdgivare.

Uppsökande verksamhet är inte en förutsättning att få nödvändig tandvård. Dels kan munhälsobedömning inte hunnit bli genomförd innan behovet av nödvändig tandvård har uppstått dels kan individen ha valt att avstå från munhälsobedömningen.

3.2 Kommunens ansvar

Personer som ingår i personkretsen för uppsökande verksamhet ska få god daglig omvårdnad vad gäller mun och tänder och erbjudas munhälsobedömning en gång per år. Utifrån den individuella rådgivningen som ges vid munhälsobedömningen ska den berättigade själv eller med hjälp från vård- och omsorgspersonal kunna utföra god munvård varje dag.

Vidare ska kommunen ansvara för att:

- identifiera de personer som kommunen har kännedom om och som omfattas av uppsökande verksamhet,
- utse kontaktperson gentemot landstinget. Kontaktpersonen ska delta i möten med landstinget och ansvara för information i kommunen om uppsökande verksamhet. Kontaktpersonen ska godkänna och registrera utfärdare av tandvårdsstödsintyg samt uppdatera och registrera uppgifter om särskilt boende samt bostad med särskild service,
- anvisa ansvarig för vård- och omsorgsverksamhet/hemtjänstutförare som tillsammans med vårdgivare ska planera för den uppsökande verksamheten,
- utfärdare av tandvårdsstödsintyg informerar om och förmedlar skriftligt erbjudande om munhälsobedömning. Erbjudandet lämnas till den berättigade eller i vissa fall till kontaktperson, anhörig eller god man. Skriftligt erbjudande ska varje år lämnas till den som tidigare avböjt erbjudandet om munhälsobedömning,
- ge förutsättning för att munhälsobedömning kan utföras tillsammans med vård- och omsorgspersonal. Detta för att vård- och omsorgspersonal ska kunna ta del av den information och instruktion som ges av vårdgivaren. Vård- och omsorgspersonalen ska ge information om den berättigades allmäntillstånd till vårdgivaren,
- för personer inom särskilt boende dokumenteras resultatet från munhälsobedömningen i omvårdnadsjournalen. För personer i ordinärt boende förvaras dokumenterade råd och anvisningar från munhälsobedömningen tillgängligt för den enskilde och berörd vård- och omsorgspersonal.
- ge förutsättning för vård- och omsorgspersonal att delta i munvårdsutbildning. Ansvarig för vård- och omsorgsverksamheter ska i

samråd med vårdgivaren planera munvårdsutbildningen samt anvisa lokal för dessa utbildningstillfällen.

4. Uppföljning

Uppföljning som ska utföras av parterna återges nedan:

- för landstinget och kommunen gäller att om verksamheten inte fungerar på avtalat sätt ska skriftlig avvikelserapportering ske enligt gemensamma avvikelshanteringsrutiner,
- landstinget ska årligen rapportera per kommun/stadsdel antalet:
  - personer som har erbjudits en munhälsobedömning,
  - personer som har tackat ja till munhälsobedömning,
  - utförda munhälsobedömningar,
  - vård- och omsorgspersonal som har genomgått munvårdsutbildning,
- kommunen ska vara landstinget behjälplig vid uppföljning av den uppsökande verksamheten,
- erfarenheterna av denna överenskommelse och dess rutiner ska följas upp årligen av Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting (SLL), med början år 2013.

5. Revidering

Revidering och kontinuerlig uppdatering utifrån gällande författningar och lagstiftning, av denna överenskommelse, sker i samråd mellan parterna.

6. Uppsägning och omförhandling

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om sex (6) månader. Omförhandling av överenskommelsen ska ske om någon part så begär.

Överenskommelsen har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna har tagit var sitt.

Stockholm 2011- -

Ort

2011- -

För Stockholms läns landsting
Hälso- och sjukvårdsnämnden

För .....kommun
i Stockholms län

.....
Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

.....

Bilagor

1. Uppsökande verksamhet, nödvändig tandvård för vissa äldre och funktionshindrade, ”Anvisningar för kommunens personal mars 2009”,
2. Blankett ”Munhälsobedömning – ett erbjudande”.
3. Kravspecifikation för vårdgivare av uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade inom Stockholms län,